

Landelijk consortium gepersonaliseerde diagnostiek en behandeling bij mensen met de ziekte van Alzheimer

Onderwerpen: dementie, ziekte van Alzheimer, personalised medicine.

Datum geplaatst: 27 november 2020

Deadline: 22 december 2020, 14.00 uur

Inhoud

	1
DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	2
Wie kan subsidie aanvragen	2
Welk bedrag kan aangevraagd worden	4
BEOORDELINGSCRITERIA	5
Relevantiecriteria	5
Kwaliteitscriteria	7
PROCEDURE & TIJDPAD	8
INDIENEN	8
Indiening (via ProjectNet)	8
Beoordelingsprocedure	9
Tijdpad	11
TIPS	11
Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	11
Inhoudelijke vragen	11
Technische vragen	11
Downloads en links	11

DOEL SUBSIDIEOPROEP

ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren. Daarmee draagt zij bij aan het verbeteren van de zorg en gezondheid. Binnen het ZonMw-programma Memorabel is de afgelopen jaren veel onderzoek verricht. Het doel van het Memorabel programma is om 1. het ontstaan van dementie beter te begrijpen en te voorkomen en 2. het stimuleren van doelmatige instrumenten, interventies, zorgmodellen en innovaties; om de zorglast te verminderen die samenhangt met het toenemende aantal mensen met dementie. De complexiteit van dementie maakt dat het volledig ontrafelen van de oorzaken van dementie alleen mogelijk is door vergaande samenwerking tussen disciplines, onderzoeksinstituten, onderzoekers en zorgorganisaties. In een brief aan de Tweede kamer (dd. 5 oktober 2020) heeft de Minister van VWS een voortzetting van dementieonderzoek aangekondigd middels een stimuleringsprogramma. Dit zal worden uitgevoerd door ZonMw voor een periode van 10 jaar (2021-2030) voor een bedrag van 148 miljoen euro.

In 2018 is een onderzoeksvoorstel (hierna: het Voorstel) opgesteld door een nog te vormen landelijk multidisciplinair consortium van 26 partijen vanuit Nederland, waaronder alle vijf nationale Alzheimercentra. Het Voorstel heeft betrekking op gepersonaliseerde diagnostiek en behandeling bij mensen met de ziekte van Alzheimer. Het Voorstel is ingediend bij NWO maar daar niet gehonoreerd. Het daarin uit te voeren onderzoek past echter goed in het door VWS beoogde stimuleringsprogramma op het gebied van dementieonderzoek. Het Voorstel vormt de inspiratie voor het openstellen van onderhavige subsidieoproep.

Het Voorstel geeft aan bij te dragen aan een nieuw perspectief op de gezondheidszorg op zowel wetenschappelijk, klinisch als maatschappelijk vlak. Hiermee wordt het gehele traject van preventie, diagnose, behandeling, zorg voor en ondersteuning van mensen met Alzheimer verbeterd. Door gepersonaliseerde *cure* en *care* gaat de kwaliteit van zorg en leven voor de patiënt sterk vooruit. Dit gebeurt middels preventiestrategieën, geïndividualiseerde risicoprofilering, patiëntgerichte gegevensverzameling en *personalised medicine* (therapie en gezondheidszorg op maat). Door het creëren van een nationale infrastructuur wordt het mogelijk om gegevens, kennis en resultaten van het project naar een nationaal niveau op te schalen. Dit is uiteindelijk van grote meerwaarde voor zowel de patiënt, de zorgverlener en de gezondheidszorg met betrekking tot dementie.

Het Voorstel over gepersonaliseerde diagnostiek en behandeling bij mensen met de ziekte van Alzheimer wordt breed ondersteund door publieke en private partijen binnen het dementieveld, waaronder Alzheimer Nederland. Het Voorstel past goed binnen de ontwikkelingen van de hierboven genoemde nationale dementiestrategie, het vervolg op het Deltaplan Dementie, zoals aangekondigd in [een kamerbrief](#) door de minister van VWS in september 2020¹.

VWS heeft, gezien de bijdragen van vele partijen uit het gehele land en het belang van het voorgestelde onderzoek, een bedrag van €2,5 miljoen beschikbaar gesteld voor uitvoering van een onderzoek gebaseerd op het Voorstel. Het bedrag is gereserveerd vanuit het onderzoeksbudget voor dementie. VWS heeft ZonMw verzocht de middelen uit te zetten ten behoeve van een nog te vormen landelijke consortium. Dit wordt formeel bevestigd in de opdrachtbrief voor het nieuwe dementieonderzoeksprogramma in het kader van de Nationale Dementiestrategie 2021-2030. Het is een mooie start van de Nationale Dementiestrategie, omdat deze partijen in de toekomst binnen dit programma nog veel meer zullen samenwerken.

Naar verwachting zal binnen het nieuwe dementieprogramma vooral gezamenlijk geopereerd gaan worden. Op deze manier kunnen belangrijke stappen in het dementieonderzoek worden gemaakt. Het helpt het dementieveld als deze samenwerking nu al kan starten en dat de partijen gezamenlijk van start kunnen gaan. Er kan lering getrokken worden uit deze samenwerking en het gevoerde onderzoek van dit consortium. De verwachting is dat de vragen die het beoogde consortium gaat beantwoorden een goede basis zullen vormen voor het komende dementieonderzoeksprogramma en helpen bij de vragen die hier beantwoord dienen te worden.

Het beoogde consortium bevat de belangrijkste partijen die op het gebied van dementieonderzoek in Nederland actief zijn. Zij beschikken daarmee over de benodigde expertise op dit thema en zijn

¹ Hierin wordt het doel beschreven om dementie te voorkomen en de kwaliteit van leven van mensen met dementie te verbeteren. Daarnaast sluit het project goed aan bij de doelen van het Memorabel programma alsmede bij de maatschappelijke uitdaging 'Gezondheid en Zorg', zoals geconcretiseerd in de KIA 2020-2023, en de doelen van de regeling.

daarmee de aangewezen, logische partijen om uit te nodigen een aanvraag in te dienen binnen deze subsidieoproep.

Gezien vorenstaande heeft ZonMw besloten de bij het Voorstel betrokken partijen gezamenlijk uit te nodigen om een aanvraag in te dienen.

Naast de mogelijkheid tot het aanvragen van subsidie bij ZonMw, wordt het te vormen consortium gestimuleerd om ook een aanvraag voor financiering (PPS-toeslag) in te dienen bij de Topsector Life Sciences and Health, beter bekend als Health~Holland. Health~Holland stimuleert en faciliteert publiek-private samenwerkingen. Interdisciplinaire samenwerkingen vanuit topwetenschappelijke expertise zijn essentieel om tot maatschappelijk relevante en economisch efficiënte innovaties te komen. De projecten die Health~Holland financiert moeten passen binnen de [Kennis-en Innovatieagenda \(KIA\) 2020-2023](#) en de hieruit voortkomende [Kennis- en Innovatieconvenant \(KIC\) 2020-2023](#). De KIA richt zich op het maatschappelijke thema 'Gezondheid en Zorg', waarbinnen dementie als aparte missie is benoemd.

RANDVOORWAARDEN

- Er dient onderbouwd te worden hoe de aanvraag aansluit bij de dementiestrategie (2021-2030) van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).
- Het onderzoek valt binnen de maatschappelijke uitdaging 'Gezondheid en Zorg', zoals geconcretiseerd in de KIA 2020-2023, en de doelen van de regeling.
- ZonMw heeft reeds een subsidieoproep open staan met betrekking tot KIA missie 4 'mensen met dementie'. Om te voorkomen dat onderhavig onderzoeksvoorstel over gelijke onderwerpen gaat dient in de aanvraag aangegeven te worden de aanvragers rekening houden met de doelstellingen van deze oproep.
- Er dient een consortium gevormd te worden;
- Het bestuur van de deelnemende UMC's dient betrokken te zijn bij het consortium. Zij maken hun betrokkenheid kenbaar door ondertekening van de intentieverklaring.
- Het onderzoek is wetenschappelijk van kwalitatief hoog niveau en de innovatieve producten en diensten zijn als deliverables van maatschappelijke en economische toegevoegde waarde.
- Alle publicaties die voortkomen uit het project dienen volgens de [volledig gouden Open Access route](#) beschikbaar gesteld te worden. Zowel bij ZonMw als bij Health~Holland zijn kosten voor Open Access publiceren subsidiabel. Zie organisatie specifieke financieringsvoorwaarden.
- Het onderzoek dient invulling te geven aan de [FAIR data principes](#). In het onderzoek wordt, waar mogelijk, hergebruik gemaakt van bestaande data. Het is daarnaast een voorwaarde dat de onderzoeksdatabestanden conform de richtlijnen worden verwerkt, beschikbaar blijven, herbruikbaar worden gemaakt en breed toepasbaar zijn voor vervolgonderzoek, zie hiervoor [FAIR data & datamanagement](#).

Wie kan subsidie aanvragen

ZonMw nodigt het te vormen consortium uit om een aanvraag in te dienen. Er wordt een breed gedragen consortium gevormd waarin publieke en private partijen vanuit de hele kennisketen, van fundamenteel onderzoek tot zorgorganisaties en mensen met dementie en mantelzorgers, inhoudelijk samenwerken.

Cumulatieve voorwaarden vorming consortium

- Tenminste alle vijf de Nederlandse Alzheimercentra (te weten: Radboud Alzheimer Centrum, Alzheimercentrum Erasmus MC, Alzheimer Centrum Limburg, Alzheimer Centrum Groningen én Alzheimercentrum Amsterdam) en ten minste één onderzoeksorganisatie – infrastructuur in de zin van het staatssteunrecht ondersteunen de aanvraag en nemen als (mede)aanvrager deel aan het consortium.
- Alle consortiumpartners dragen inhoudelijk bij aan het project. De consortiumpartners wijzen één projectcoördinator/penvoerder (tevens hoofdaanvrager) aan, die gedurende de gehele procedure de contactpersoon van het project zal zijn. Elke overige partij binnen het consortium is medeaanvrager.

- De samenwerking tussen consortium partners heeft tot doel: a) uitwisseling van kennis en/of technologie en/of b) een gezamenlijk, op basis van een specifieke taakverdeling, te bereiken doel.²
- De consortium partners stellen in gezamenlijkheid de omvang van het samenwerkingsproject vast, dragen bij aan de uitvoering van het project en delen de risico's en resultaten.
- Een of meerdere consortium partners kunnen de volledige kosten van het samenwerkingsproject zelfstandig dragen en de andere partners zodoende bevrijden van eventuele met het samenwerkingsproject gepaard gaande risico's.
- Voor consortium partners die kwalificeren als 'onderneming' in de zin van het staatssteunrecht en niet kwalificeren als 'onderzoeksorganisaties' of 'onderzoeksinfrastructuur'³ gelden de volgende aanvullende, limitatieve voorwaarden:
 - de deelnemende ondernemingen dragen de volledige kosten van het gesubsidieerde samenwerkingsproject, of
 - de resultaten van het samenwerkingsproject die geen intellectuele-eigendomsrechten opleveren, kunnen breed worden verspreid en alle intellectuele-eigendomsrechten die de activiteiten van de deelnemende onderzoeksorganisatie(s) of onderzoeksinfrastructuur(en) opleveren, worden volledig toegekend aan deze partijen, of
 - uit het project ontstane intellectuele-eigendomsrechten, alsmede daarmee verband houdende toegangsrechten, worden aan de verschillende consortium partners toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van hun werkpakketten, bijdragen en respectieve belangen, of
 - de onderzoeksorganisaties of onderzoeksinfrastructuren ontvangen een vergoeding die gelijkwaardig is aan de marktprijs voor de intellectuele-eigendomsrechten die uit hun activiteiten ontstaan en worden toegewezen aan de deelnemende ondernemingen of waartoe de deelnemende ondernemingen toegangsrechten kregen toegewezen. Het absolute bedrag van - financiële en niet-financiële - bijdragen van de deelnemende ondernemingen in de kosten van de activiteiten van de onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur die de betrokken intellectuele-eigendomsrechten hebben opgeleverd, kan op die vergoeding in mindering worden gebracht.
- ZonMw hecht aan transparantie, openheid en dialoog in het subsidieproces en het opzetten van publiek-private partnerships. Partijen die geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan dit consortium kunnen zich melden bij de contactpersonen van het consortium. De partij moet zich minimaal per e-mail aan de contactpersoon kenbaar hebben gemaakt. In het geval dat besloten wordt een partij uit te sluiten van deelname aan het consortium, dan moeten de aanvragers dit gemotiveerd in de bijlage van de aanvraag aangeven per aangediende partij.

Consortium- en/of sponsorovereenkomst

Het consortium moet haar afspraken omtrent samenwerking vastleggen in een overeenkomst. Daarin moeten ook afspraken worden opgenomen afspraken maken over het intellectuele eigendom (IP) gerelateerd aan de producten en diensten die in het project worden ontwikkeld. Een 'first option right' behoort tot de mogelijkheden. Afspraken over IP volgen [de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie](#), hierna te noemen "de Kaderregeling" (specifiek artikel 2.2.2.). Een model consortium agreement is [hier](#) te downloaden (zie ook 'Downloads en links').

NB. Het heeft onze sterke voorkeur dat het consortium gebruik maakt van dit model consortium agreement. Eventuele modificaties in het model moeten direct herkenbaar zijn.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de Kaderregeling en/of de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen "de AGVV") voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.⁴
- Er dient een finale conceptversie (goedgekeurd door alle partijen maar nog niet ondertekend) van de consortium- en/of sponsorovereenkomst en de IP-regelingen te worden bijgevoegd bij de aanvraag. ZonMw beoordeelt de gemaakte afspraken op conformiteit met:
 - het toepasselijke Europese staatssteunrecht, en

² M.u.v. het verrichten van contractonderzoek en onderzoeksdiensten (punt 15h van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie).

³ Punt 15(ee) en 15(ff) van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

⁴ Artikel 1 lid 5 AGVV

- de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw.
- In de consortiumovereenkomst wordt vastgelegd dat opgebouwd IP niet specifiek ten gunste komt van één van de consortiumdeelnemers conform de regels van de Kaderregeling en de definitie van “duurzame samenwerking” (zie onder ‘Wie kan subsidie aanvragen’).
- Indien een (eventuele) co-financier niet is opgenomen in de consortiumovereenkomst, dient u bij de aanvraag ook een ondertekende overeenkomst in waarin de financiële verplichting van deze co-financier is vastgelegd (‘de sponsorovereenkomst’).
- In de sponsorovereenkomst wordt vastgelegd dat direct of indirect door sponsors verkregen onderzoeksresultaten op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis volgens de [volledig gouden Open Access route](#) beschikbaar gesteld te worden.
- Indien ZonMw en/of Health–Holland de consortiumovereenkomst en/of sponsorovereenkomst (bewijs van cofinanciering) niet accepteren, zal geen subsidie verleend worden.
- Voor advies bij en vragen over het opstellen van de consortium- en of sponsorovereenkomst kunt u terecht de technology transfer office (TTO) of een jurist van uw organisatie. Wij adviseren u om hem/haar zo vroeg mogelijk bij de aanvraag te betrekken.

Welk bedrag kan aangevraagd worden

Voor deze ronde is maximaal €2.500.000,- subsidie beschikbaar van ZonMw (incl. BTW).

Zoals vermeld onder ‘Doel subsidieoproep’ wordt het te vormen consortium gestimuleerd om ook een aanvraag voor financiering in te dienen bij Health Holland onder de voorwaarden die daar gelden. Hiervoor dient bij hen een aparte begroting te worden ingediend volgens het daar geldende format. Om de verschillende financieringsstromen overzichtelijk te houden dient per werkpakket financiering aangevraagd te worden bij één van de twee partijen. Beide begrotingen dienen te voldoen aan de financieringsvoorwaarden van de betreffende financier, zoals het percentage financiering per type onderzoek en matching door onderneming(en). Uit de aanvraag moet duidelijk blijken welke werkpakketten met een subsidie van ZonMw worden bekostigd en welke werkpakketten met een subsidie van Health–Holland. Zie pagina 8, bijlage 2 voor de financieringsvoorwaarden van ZonMw.

Ter informatie:

- maximaal €2.500.000,- PPS-toeslag kan aangevraagd worden van Health–Holland (incl. BTW).

Naast het begrotingsformat van ZonMw is voor het gemak in de bijlage bij deze oproep ook het [begrotingsformat](#) te vinden van Health–Holland als ook hun [voorwaarden](#) (‘Downloads en links’, bijlagen 9.1, 9.2). U dient het begrotingsformat van Health–Holland bij hen in te dienen via: tki@health-holland.com. Zij zullen vervolgens controleren of deze aan hun financieringsvoorwaarden voldoet.

Looptijd

Het gaat om een project met een looptijd van 60 maanden.

Subsidiabele activiteiten

ZonMw verstrekt subsidies aan het beoogde consortium (te voldoen aan de voorwaarden onder ‘Wie kan aanvragen’) voor de volgende activiteiten:

- Opleidingsdoeleinden;
- Onafhankelijke onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten met het oog op meer kennis en een beter inzicht;
- Brede verspreiding van onderzoeksresultaten op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis, via bijvoorbeeld onderwijs, open access-databases, open access-publicaties of open source-software;
- Kennisoverdracht;

ZonMw verstrekt tevens subsidies aan het beoogde consortium voor de uitvoering van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek, experimentele ontwikkeling en/of haalbaarheidsstudies⁵ en/of een combinatie daarvan onder toepassing van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te

⁵ Zie ‘Downloads en links’ of [hier](#) voor de definities van deze typen onderzoek.

noemen “AGVV”), waardoor bij subsidieverlening op basis van deze oproep een geoorloofde vorm van staatssteun mogelijk is.⁶

Op grond van deze verordening gelden, bij toepassing, specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In de bijlage ‘Staatssteun’ (onder ‘Downloads en links’) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Indien sprake is van een “daadwerkelijke samenwerking” in de zin van de Kaderregeling, waarbij meerdere onderzoeksorganisaties en -infrastructuren en ondernemingen begunstigden van staatssteun kunnen zijn, moeten alle onderzoeksorganisaties c.q. ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle onderzoeksorganisaties en -infrastructuren c.q. ondernemingen in het beoogde consortium.

Bij toepassing van de AGVV geldt voor het consortium dat wanneer het voor het ingediende project andere publieke subsidies ontvangt, bijvoorbeeld van NWO, ZonMw, TNO of Health-Holland, de regeling betreffende cumulatie van verschillende subsidies van toepassing is (zie bijlage [‘Staatssteun’](#)).

ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

Voor toetsing van de subsidiabele activiteiten onder de AGVV (artikel 25) is relevant dat de aanvrager inzichtelijk maakt voor welke activiteit en in welke omvang (in percentages) de subsidie wordt ingezet binnen de in de AGVV genoemde categorieën. Waar relevant wordt hierbij tevens inzichtelijk gemaakt op basis van een adequate onderliggende onderbouwing in welke TRL-fase de subsidiabele activiteit zich bevindt.

Voor de kwalificatie van een van de bovenstaande categorieën is voldoende dat meer dan de helft van de in aanmerking komende kosten wordt ingezet voor activiteiten die binnen een van bovenstaande categorieën valt.

Het is het consortium niet toegestaan een kunstmatige scheiding aan te brengen tussen activiteiten die inherent onder hetzelfde project vallen om op die manier de maximale subsidiebedragen uit de AGVV te omzeilen.

BEOORDELINGSCRITERIA

Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

Relevantiecriteria

1. Aansluiting bij KIA, KIC, doelstelling Memorabel en andere relevante ontwikkelingen

- Het project valt binnen de maatschappelijke uitdaging ‘Gezondheid en Zorg’, zoals geconcretiseerd in de KIA 2020-2023, en de doelen van de regeling.
- Het project sluit aan bij de doelstellingen van het programma Memorabel.
- Het project sluit aan bij de (in ontwikkeling zijnde) dementiestrategie van het ministerie van VWS.
- Het project sluit waar mogelijk aan op (lopende) Memorabel projecten, en werkt daarmee samen. Dit geldt ook voor ander lopend dementie-onderzoek.

2. Opbrengsten

De verwachte opbrengsten worden zoveel mogelijk kwantitatief uitgedrukt. Er wordt benoemd hoe de opbrengsten bijdragen aan de bovenstaande doelstellingen (onder punt 1). Indien mogelijk wordt aangegeven hoe het project kan leiden tot winst uitgedrukt in de volgende elementen:

⁶ Het betreft Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU 2014, L 187) en die voor het laatst is gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 2017/1084.

- toename van kennis voor de praktijk, dat wil zeggen dat het de preventie, diagnose, behandeling, zorg voor en ondersteuning van mensen met dementie in potentie verbetert. In de aanvraag wordt duidelijk opgenomen welke praktijkproblemen en vragen uit het veld worden geadresseerd en hoe dit aansluit op de behoeften uit de praktijk (maatschappelijke waarde);
- toename van personalised cure and care;
 - preventie: hoe worden preventie strategieën vorm gegeven voor zowel leefstijlinterventies als ziektemodificerende behandelingen. Hoe wordt hierin aandacht gegeven aan gepersonaliseerde preventie.
 - kwaliteit van zorg: er wordt inzicht gegeven in het verbeteren van de diagnose en behandeling voor patiënten door middel van geïndividualiseerde risicoprofilering, het ontwikkelen van eenvoudig toepasbare biomarktests en personalised medicine.
 - kwaliteit van leven; hoe draagt het project bij aan kwaliteit van leven van patiënten gedurende het gehele traject van diagnose, behandeling, zorg en ondersteuning. Het is duidelijk gemaakt wat de meerwaarde is voor de patiënt.
- kosteneffectiviteit: doelmatiger maken van zorg en ondersteuning (goede kwaliteit tegen aanvaardbare kosten). Geef hierbij ook inzicht in de te verwachten economische impact en de economische toegevoegde waarde van het project.
- nationale infrastructuur; waarin een Nederlandse Alzheimer cohort doorlopend patiëntgerichte gegevensverzameling kan faciliteren en de resultaten van dit project naar een nationaal niveau opgeschaald kunnen worden.
- perspectief gezondheidszorg; Het is duidelijk gemaakt hoe het project bijdraagt aan een nieuwe kijk op de zorg voor de ziekte van Alzheimer, en in het bijzonder wat de innovatieve aspecten van dit project zijn op wetenschappelijk, klinisch en maatschappelijk vlak.
- toename van kennis over consortiumvorming in aanloop naar het nieuwe dementieonderzoeksprogramma en vervolgrondes daarbinnen. De opgedane kennis vormt een goede basis en helpt bij het vormen van vragen die beantwoord dienen te worden in het dementieonderzoeksprogramma.

Indien van toepassing wordt onderbouwd waarom het projectvoorstel in andere dan bovenstaande termen wordt omschreven.

3. Toepassing

Het is duidelijk wat de te verwachten toepasbaarheid en het gebruik van de resultaten of producten is in de praktijk of bij het vormen van beleid.

- Het is inzichtelijk wat de voorgenomen route naar kennisbenutting in de praktijk of in verder onderzoek is.
- Het is inzichtelijk wie de beoogde gebruikers zijn van de verschillende projectopbrengsten, wat hun rol is binnen het project en hoe zij de resultaten in de praktijk gaan toepassen.
- Het is inzichtelijk wat de toekomstige plek is van de resultaten van de studie of van de interventie in het zorgtraject of ondersteuningsaanbod. En hoe deze in het financierings- en bekostigingssysteem is of zal worden ingebed, rekening houdend met de transitie in de langdurende zorg. Maak inzichtelijk in hoeverre er hiervoor al contacten zijn bijvoorbeeld met beroepsorganisaties, kennisinstituten, zorgverzekeraars en bedrijfsleven.
- Uit de projectgroep blijkt dat de benodigde expertise, ervaring en infrastructuur aanwezig is. Deze expertise dient zowel het welslagen van het onderzoek, als het maken van een implementatieplan voor toepassing in de volgende stap van de kennisketen te ondersteunen. Geef hierbij inzicht in de rollen en verantwoordelijkheden van de deelnemende partijen binnen het consortium.

4. Participatie van patiënten en/of eindgebruikers

Het is duidelijk hoe participatie van (eind)gebruikers vorm krijgt en binnen welke fase(s) van het onderzoek. In de aanvraag wordt duidelijk gemaakt hoe patiënten en zorgverleners betrokken worden bij alle aspecten van de kwaliteit van zorg en leven. Hoe worden zij ondersteund gedurende het gehele traject van diagnose, voorspellen en preventie van de ziekte van Alzheimer.

5. Diversiteit

Het is duidelijk hoe in het project rekening wordt gehouden met diversiteit en differentiatie van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaal-economische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond, gender en seksuele geaardheid.

6. Onderwijs

Kennis wordt vooral toepasbaar en toegepast in het onderwijs indien deze kennis tot stand komt in wisselwerking tussen onderzoek, onderwijs en praktijk. Het is inzichtelijk gemaakt hoe in het project vorm wordt gegeven aan de wisselwerking tussen onderwijs, onderzoek, praktijk en beleid. Ook is duidelijk welke resultaten het project naar verwachting oplevert voor het onderwijs.

7. FAIR data & datamanagement

Uit de aanvraag staat hoe er invulling wordt gegeven aan de FAIR data principes.

- Het is duidelijk hoe er gebruik gemaakt zal worden van bestaande databestanden en/of er wordt een overtuigende onderbouwing gegeven van de noodzaak van nieuwe dataverzameling.
- Het project laat zien dat toekomstige data/resultaten FAIR gedeeld worden. Houd bij de planning en begroting van het project rekening met de kansen en vereisten met betrekking tot [FAIR data & datamanagement](#).
- Het uitgangspunt is dat de aanvrager samen met een datasteward (of andere data-expert) nagaat wat er in hun project het beste past.
- Bij de subsidieaanvraag hoeft geen datamanagementplan ingeleverd te worden, dat hoeft pas na honorering.

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op www.zonmw.nl/relevantiecriteria.

Kwaliteitscriteria

1. Kwaliteit van het plan van aanpak

- Er worden werkpakketten beschreven, waarin heldere milestones en deliverables zijn opgenomen. Deze milestones en deliverables worden ook grafisch weergegeven in een Gantt-chart met bijpassend budget en financier.
- Er wordt een heldere beschrijving van de gekozen methoden en analyses, inclusief de theoretische en/of empirische onderbouwing gegeven.
- De berekening van de groepsgrootte (sample size) sluit aan bij het design en de voorgenomen analyses van de uitkomstma(a)t(en). De verwachte effectgroottes zijn gebaseerd op aannames die worden onderbouwd door eigen vooronderzoek en/of de verplichte systematische review die u bij de subsidieaanvraag indient.
- De taken en verantwoordelijkheden van de partijen binnen het consortium zijn helder beschreven.

2. Doelstelling en vraag- of taakstelling

- De te beantwoorden onderzoeksvragen zijn aanvullend op bestaande kennis, zij zijn de logische volgende stap. De doel-, vraag- en taakstellingen worden SMART geformuleerd.

3. Haalbaarheid

- Het is aannemelijk dat het doel van de subsidieaanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- Bij de uitwerking van de werkpakketten wordt de onderlinge samenhang helder beschreven. Als een beoogd doel van een werkpakket niet behaald wordt of tegenvalt, wordt uit de aanvraag duidelijk wat de gevolgen zijn voor de overige werkpakketten (eventueel met toevoeging van back-up plannen).

4. Samenstelling consortium

- Er is sprake van een multidisciplinair consortium waarbinnen onderzoeksorganisaties en ondernemingen samenwerken met behoud van eigen identiteit en verantwoordelijkheid. Aan alle cumulatieve criteria zoals omschreven onder 'Wie kan subsidie aanvragen' dient te worden voldaan.
- Uit de aanvraag blijkt een heldere en optimale taak- en risicoverdeling.
- De samenwerking in het project betreft een combinatie van wetenschappelijke en professionele excellentie, innovatieve kwaliteiten en ervaringsdeskundigheid. Wetenschappelijke excellentie wordt aangetoond door wetenschappelijke publicaties, verworven subsidies en prijzen, opleiding, mobiliteit en supervisie van personeel, passend bij de fase van de loopbaan.

5. Budget

- Het aangevraagde budget is per werkpakket (ZonMw / Health Holland) deugdelijk onderbouwd en per bijbehorende subsidiabele activiteit (zie onder 'Subsidiabele activiteiten') voldoende gespecificeerd.
- Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw aanvraag in het Engels.
- De aanvraag dient te voldoen aan de [Algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over de METC / CCD en de Code Openheid Dierproeven en de Code Biosecurity.
- Reserveer een deel van uw projectbudget (minimaal 5%) voor communicatie en implementatie. Neem dit op in uw begroting.

INDIENEN

Indiening (via ProjectNet)

De aanvraag kan uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet). Voor het indienen van de aanvraag klik [hier](#). Sluitingsdatum voor het indienen is 22 december 2020, 14.00 uur.

Onderstaand vindt u een opsomming van bijlagen die u verplicht aan ProjectNet meestuurt. U wordt vriendelijk verzocht om van iedere bijlage te nummeren volgens onderstaande beschrijving.

Bijlage 1: Aanvraag

- Volgens verplicht format, zie '[Application form](#)'. Deze is ook te vinden onder 'Downloads en links'.

Bijlage 2: Begroting en bewijs cofinanciering

2.1 ZonMw begroting

- Volgens het [ZonMw begrotingsformat](#).
- De maximaal aan te vragen subsidie bij ZonMw is €2.500.000,-. Zie voor de financieringsvoorwaarden <https://www.zonmw.nl/nl/subsidies/voorwaarden-en-financien/>.
- Uit de begroting dient duidelijk te blijken welke partijen financieel bijdragen aan het project en hoeveel iedere partij bijdraagt (in cash en/of in kind).
- Reserveer een realistisch bedrag in uw projectbudget voor participatie van ervaringsdeskundigen en neem dit op in uw begroting.
- Reserveer binnen de ZonMw begroting minimaal 5% van het projectbudget voor communicatie en implementatie. Neem dit op in de begroting en beschrijf in de aanvraag hoe dit budget wordt besteed.
- U kunt kosten voor volledig [gouden open access](#) publicaties opnemen in de projectbegroting (tot een maximum bedrag van €5000, specificeren met 'open access') voor zover dit op basis van Europese en overige wet- en regelgeving is toegestaan. Het open access-tijdschrift of -platform dient geregistreerd te zijn in de [Directory of Open Access Journals](#). U dient aan ZonMw een bewijs van betaling (Article Processing Charges) te mailen via openscience@zonmw.nl. Onmiddellijk Open Access publiceren via andere routes is ook toegestaan, maar hiervoor stelt ZonMw geen financiële middelen beschikbaar. Voor vragen en meer informatie kunt u contact opnemen met het Open Access-team via openscience@zonmw.nl.

2.2 Letters of Commitment

- Er dient een Letter of Commitment te worden bijgevoegd van alle partijen betrokken bij het project, waaruit de *in cash* en/of *in kind* bijdragen van iedere partij aan het project duidelijk wordt. Alleen van de hoofdaanvrager hoeft geen letter of commitment te worden bijgevoegd. Zie een [hier](#) een voorbeeld. Deze is ook te vinden onder 'Downloads en links'.

2.3 Consortium Agreement

- Er dient een finale conceptversie (goedgekeurd door alle partijen maar nog niet ondertekend) van de consortium- en/of sponsorovereenkomst en de IP regelingen te worden bijgevoegd. Zie voor de voorwaarden pagina 2.
- [Hier](#) vindt u een model overeenkomst. Deze is ook te vinden onder 'Downloads en links'. Het heeft onze sterke voorkeur dat het consortium gebruik maakt van dit model consortium agreement. Eventuele modificaties in het model moeten direct herkenbaar zijn.

Bijlage 3: Intentieverklaringen bestuursvoorzitters deelnemende UMC's

- Alle verklaringen in één PDF. Volgens eigen format.

Bijlage 4: Samenvatting ten behoeve van beoordeling door ervaringsdeskundigen

- Volgens eigen format, omvang maximaal 2 A4.
- U wordt geadviseerd om deze samenvatting te laten meelesen op begrijpelijkheid door een persoon met dementie of mantelzorger.

Bijlage 5: Aanpassingen ten opzichte van eerdere aanvragen

- U dient in een aparte bijlage (max 2 A4) te beschrijven hoe de commentaren van de referenten en de beoordelingscommissie van uw eerder ingediende NWO voorstel (het Voorstel) zijn verwerkt.

Bijlage 6: Systematische review

- Een (beknopt beschreven) systematische review, volgens eigen format. Maximale omvang 3 A4.
- Het dient duidelijk te worden dat de voorgestelde studie de meest logische stap is om nu te zetten (in de wetenschap) voor de kennis over dementie. Hiertoe voegt u een systematische literatuurreview als bijlage toe. De review kan over meerdere onderwerpen gaan, bijvoorbeeld over de interventie zelf, maar ook over de primaire uitkomstmaat, afhankelijk van de studie.

Bijlage 7: Gantt-grafiek of diagram van planning van project

- Volgens eigen format, de grafiek of diagram is maximaal 2 A4 en geeft een schematisch inzicht in de planning van het project.
- Per werkpakket zijn milestones en deliverables duidelijk en er dient te worden aangegeven (bijvoorbeeld door middel van kleurcodering) vanuit welke middelen (ZonMw, Health~Holland, andere financier(s)) ieder onderdeel wordt gefinancierd.

Bijlage 8 (optioneel): Figuren en tabellen

- Optioneel kan één bijlage van maximaal 10 MB met figuren en tabellen worden toegevoegd.

Andere bijlagen worden niet meegenomen in de beoordeling van de aanvraag.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#).

Inhoudelijke beoordeling

Voor deze ronde wordt een beoordelingscommissie (hierna 'commissie') samengesteld met leden van de Memorabel programmacommissie, aangevuld met aanvullende expertise bijvoorbeeld op economische gebied.

De standaardprocedure van ZonMw zoals vermeld in de [procedurebrochure aanvragers](#) wordt gevolgd. Hiervoor worden een aantal stappen doorlopen. NB. Voor de volledigheid gaan wij in de onderstaande beschrijving ervan uit dat er ook een aanvraag voor financiering wordt gedaan bij Health~Holland.

Stap 1. Beoordeling aanvraag:

- De aanvraag wordt, aan de hand van de criteria in de subsidieoproep, beoordeeld door ten minste vier, maar bij voorkeur vijf anonieme referenten.
- De commissie laat zich bij het beoordelen van de relevantie van de aanvraag en betrokkenheid van patiënten adviseren door een patiëntenpanel bestaande uit mensen met

dementie en/of mantelzorgers. Deze beoordeling vindt plaats aan de hand van de bijlage 'Samenvatting ten behoeve van beoordeling door ervaringsdeskundigen'.

Stap 2. Wederhoor:

- De aanvrager krijgt de gelegenheid om op de beoordeling van de referenten en het patiëntenpanel te reageren.
- De beoordelingscommissie krijgt ter voorbereiding van het interview onderstaande informatie van het project:
 - de subsidieaanvraag;
 - de referentenrapporten;
 - de beoordeling van het patiëntenpanel;
 - het wederhoor (schriftelijk of eventueel mondeling tijdens interview).

Stap 3. Interview:

- De aanvrager wordt samen met enkele leden van de projectgroep, uitgenodigd voor een interview. Tijdens het interview geeft de aanvrager een presentatie van. Vervolgens is er de gelegenheid voor de leden van de commissie om vragen te stellen over de presentatie, de subsidieaanvraag, de beoordelingsrapporten en het wederhoor.
- Van de presentatie en het daaropvolgende gesprek over de subsidieaanvraag wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt deze geluidsopname vernietigd.

Stap 4. Advies programmacommissie:

- Na afloop van het interview stelt de commissie haar definitieve eindadvies vast. Ze baseert zich hierbij op:
 - de subsidieaanvraag;
 - de referentenrapporten;
 - de beoordeling van het patiëntenpanel;
 - het wederhoor;
 - het interview.
- De commissie stelt het definitieve eindadvies als volgt vast:
 - Een kwaliteitsscore op basis van een 5-puntsschaal: Zeer goed, Goed, Voldoende, Matig, Onvoldoende.
 - Een relevantiescore op basis van een 4-puntsschaal: Zeer relevant, Relevant, Laag relevant, Niet relevant.
- De kwaliteit van de aanvraag dient minimaal als 'Goed' te zijn beoordeeld en de relevantie ten minste als 'Relevant' om in aanmerking te komen voor honorering.
- De programmacommissie formuleert een advies aan het bestuur van ZonMw en het bestuur van Health~Holland.
- Het ZonMw-bestuur en het Health~Holland-bestuur nemen het uiteindelijke besluit tot toekenning of afwijzing van de subsidie. Alleen wanneer beide partijen besluiten over te gaan tot toekenning van de subsidie vindt honorering plaats. Vanuit beide financiers volgt hierover apart bericht.

Stap 5. Indien de aanvraag wordt gehonoreerd

- Indien de aanvraag wordt gehonoreerd worden aparte afspraken gemaakt met beide financiers over de monitoring van en communicatie rondom het project. Dit zal door alle partijen zoveel als mogelijk op elkaar worden afgestemd.

Gedurende de looptijd van een project

- Gedurende de projectperiode dient voor iedere werknemer een urenadministratie bijgehouden te worden.
- Aan het begin van ieder kalenderjaar ontvangt de projectleider/penvoerder een Excel formulier 'uitvraag inzetproject'. Het primaire doel van deze uitvraag is het jaarlijks informeren van de Tweede Kamer en een breed publiek omtrent de voortgang van het topsectorenbeleid op het deel dat de TKI's uitvoeren. Dit formulier zal vooraf door Health~Holland worden ingevuld en dient alleen gecontroleerd en aangevuld te worden (gerealiseerde kosten over het voorafgaande kalenderjaar).

Na de einddatum van een project

Bij de eindrapportage dienen o.a. de volgende documenten te worden overlegd:

- Indien een consortium partner geen of minder dan €125.000,- aan PPS-toeslag heeft aangewend, dient een bestuursverklaring te worden afgegeven m.b.t. de totale projectkosten van die consortium partner.
- Indien een consortium partner meer dan €125.000,- aan PPS-toeslag heeft aangewend, dient een controleverklaring te worden afgegeven m.b.t. de totale projectkosten van die consortium partner. Het controleprotocol PPS-toeslag is hierop van toepassing en is op te vragen bij Health~Holland.

De laatste PPS-toeslag betaling zal plaatsvinden wanneer bovenstaande documenten zijn ontvangen en goedgekeurd door Health~Holland.

Tijdpad

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	22 december 2020, 14:00 uur
Commentaar referenten naar aanvrager	15 januari 2021
Deadline indienen wederhoor	21 januari 2021, 14:00 uur
Interview	Week 25 – 29 januari 2021
Besluit	Begin februari 2021
Startdatum	1 maart 2021

Eventuele veranderingen in het tijdpad, door overmacht, zullen direct gecommuniceerd worden naar de projectleider/ penvoerder.

TIPS

- Als u nog niet eerder met ProjectNet heeft gewerkt moet u zich eerst aanmelden als 'Nieuwe gebruiker'. Zie de [handleiding](#) om een account aan te maken.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen in ProjectNet

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een PDF van uw aanvraag uit te printen en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar ProjectNet heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in ProjectNet zelf corrigeren.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

Direct na het digitaal indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt u gewezen op het formulier 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag'. Wij verzoeken u deze te voorzien van de handtekening van de 'bestuurlijk verantwoordelijke' en de 'hoofdaanvrager' en deze per e-mail te sturen naar ZonMw, t.a.v. Boukje Teuben-Miedema, Memorabel@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1 week na indiening via ProjectNet binnen te zijn.

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met:

Roy Teng of Sophie Habets (ZonMw) via memorabel@zonmw.nl of Jolande Zijlstra (Innovatiemanager Health~Holland) via zijlstra@health-holland.com.

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, projectnet@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Downloads en links

[Subsidiebepalingen](#)

[Procedurebrochure aanvragers](#)

[Projectnet aanmeldlink](#)

[Handleiding Projectnet](#)

[Definities van typen onderzoek](#)

[Staatssteun](#)

Uw aanvraag bestaat uit de volgende bijlagen:

Bijlage 1: [Format application form](#) (aanvraagformulier, verplicht format)

Bijlage 2.1: [ZonMw-begrotingsformat](#) (verplicht format, onder kopje 'Downloads Begrotingen')

Bijlage 2.2: [Voorbeeld Letter of Commitment](#) (verplicht, maar niet specifiek dit format)

Bijlage 2.3: [Model consortium overeenkomst](#) (verplicht, eventuele modificaties in het model moeten direct herkenbaar zijn)

Bijlage 3: Intentieverklaringen bestuursvoorzitters deelnemende UMC's (verplicht, eigen format)

Bijlage 4: Samenvatting ervaringsdeskundigen (verplicht, eigen format)

Bijlage 5: Aanpassingen ten opzichte van eerdere aanvragen (verplicht, eigen format)

Bijlage 6: Systematische review (verplicht, eigen format)

Bijlage 7: Gantt-grafiek of diagram van planning van project (verplicht, eigen format)

Bijlage 8: Figuren en tabellen (optioneel, eigen format)

Ter informatie:

Bijlage 9.1: [Voorwaarden aanvraag](#) voor PPS-toeslag bij Health~Holland

Bijlage 9.2: [TKI-LSH budget form](#) (in te dienen bij Health~Holland)